

SUBIECTE LA TEOLOGIE DOGMATICĂ ȘI SIMBOLICĂ
EXAMENUL DE CAPACITATE PREOȚEASCĂ
SESIUNEA APRILIE 2020

1. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, *așezăminte* ale Revelației dumnezeiești: Împărțirea, inspirația și tâlcuirea Sfintei Scripturi. Aspectele statornic și dinamic ale Sfintei Tradiții (Predanii). Monumentele și documentele Tradiției bisericești.
2. Dumnezeu, Unul în ființă și Întreit în persoane: Descoperirea Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură. Formularea dogmei trinitare (cu explicarea terminologiei aferente). Persoanele Sfintei Treimi și relațiile dintre Ele. Perihoreză și apropiere. Adaosul Filioque: abordare istorică și doctrinară.
3. Dumnezeu-Omul, Iisus Hristos: De la hristologia divină (cf. *Ioan* 1, 1; *Coloseni* 1, 15; *Evrei* 1, 1-3 și *1 Ioan* 1, 2) la hristologia umană (*Ioan* 1, 14 și *1 Ioan* 1, 1). Unitatea ipostasului și dualitatea naturilor (firilor) Logosului întrupat. Unirea firilor după ipostas și consecințele acesteia.
4. Învățătura despre Biserică: Întemeierea, ființa și însușirile (atributele) Bisericii. Membrii Bisericii: cler și credincioși. Treptele ierarhiei harice sacramentale.
5. Sfintele Taine: natura, necesitatea și clasificarea Tainelor. Cele șapte Taine (prezentare individuală).
6. Prea-cinstirea (supra-venerarea) Maicii Domnului (argumente scripturale și patristice în teologia ortodoxă. Exagerările mariologiei romano-catolice). Temeiuri pentru cinstirea (venerarea) sfinților, a moaștelor și a Sfintei Cruci.

BIBLIOGRAFIE:

- Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996; *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997; *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.
- Prof. N. CHIȚESCU, Pr. Prof. Isidor TODORAN, Pr. Prof. I. PETREUȚĂ, *Teologia Dogmatică și Simbolică. Manual pentru Facultățile de Teologie*, vol. I, Cluj-Napoca, 2004 și vol. II, 2005.
- Pr. Prof. Dumitru POPESCU, *Iisus Hristos Pantocrator*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
- Paul EVDOKIMOV, *Ortodoxia*, traducere din limba franceză de Irineu Ioan Popa, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.
- George FLOROVSKY, *Biserica, Scriptura, Tradiția. Trupul viu al lui Hristos*, traducere de Florin Caragiu și Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, București, 2005.
- Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Sfânta Treime sau La început a fost Iubirea*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2012.
- Pr. Prof. Boris BOBRINSKOY, *Taina Preasfintei Treimi*, traducere de Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
- Vasile CRISTESCU, *Persoanele Sfintei Treimi și comunitatea dintre ele în teologia Sfântului Grigorie de Nazianz*, Editura Junimea, Iași, 2000.

Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Ființa și ipostasurile în Sfânta Treime după Sfântul Vasile cel Mare*, în volumul omagial *Studia Basiliana, Sfântul Vasile cel Mare, închinare la 1630 de ani*, Ed. Basilica, București, 2009.

Pr. Prof. Ion BRIA, *Iisus Hristos – Dumnezeu Mântuitorul. Hristologia*, în *Studii Teologice*, nr. 2/1991, pp. 3-52.

Pr. Ștefan BUCHIU, *Întrupare și unitate*, Editura Libra, București, 1997.

Pr. Boris BOBRINSKOY, *Taina Bisericii*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2002.

Ioannis ZIZIOULAS, *Euharistie, Episcop, Biserică*, traducere de Ioan V. Istrati și Geanina Chiriac, Editura Basilica, București, 2009.

Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Relațiile treimice și viața Bisericii*, în *Ortodoxia*, nr. 4/1964, pp. 503-525.

Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Biserica universală și sobornicească*, în *Ortodoxia*, nr. 2/1966, pp. 167-198.

Diac. Ioan I. ICĂ jr., *Maica Domnului în teologia secolului XX și în spiritualitatea isihastă a secolului XIV: Grigorie Palama, Nicolae Cabasila, Teofan al Niceii – studii și texte*, Ed. Deisis, Sibiu, 2008.

Alexander SCHMEMANN, *Maica Domnului*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2014.

Adrian Lucian DINU, *Maica Domnului în teologia Sfinților Părinți*, Ed. Trinitas, Iași, 2004.

Adrian DINU, *Fecioara Maria, prototip al vieții duhovnicești. Tâlcuire a operei Sfântului Irineu de Lyon*, Ed. Trinitas, Iași, 2008.

Nicolae V. DURA, *Maicii Domnului i se cuvine prea-cinstire*, în *Studii Teologice*, nr. 4/1987, pp. 84-97.

Emilian CORNÎTESCU, *Cinstirea Sfinților după Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție*, în *Glasul Bisericii*, nr. 3-5/1980, pp. 380-388.

Sfântul IOAN DAMASCHIN, *Cele trei tratate împotriva iconoclaștilor*, traducere din limba greacă de Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.

Leonid USPENSKY, *Teologia icoanei în Biserica Ortodoxă*, traducere de Teodor Baconsky, Editura Anastasia, București, 1994.

Sfântul IOAN DAMASCHIN, *Despre cruce și închinarea la răsărit*, Editura Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2013, pp. 3-10.

Pr. lect. univ. dr. Adrian D. COVAN

MORALĂ ȘI SPIRITUALITATE

Examen de Capacitate

SUBIECTE

1. **Treptele urcușului duhovnicesc:** despățimire, iluminare și îndumnezeire
2. **Despățimirea** sau lupta cu patimile: semnificația filocalică a despățimirii
3. **Patologia omului căzut:** patimile și facultățile sufletului
4. **Iluminarea** sau vederea lui Dumnezeu în creație
5. **Îndumnezeirea** în spiritualitatea ortodoxă
6. **Catalogul evagrian al celor opt „gânduri ale răutății”**

Bibliografie selectivă:

- Mit. Ilarion Alfeyev, *Lumea duhovnicească a Sfântului Isaac Sirul*, Editura Doxologia, Iași, 2013
- Pr. John Behr, *Ascetism și antropologie la Sfântul Irineu de Lyon și Clement Alexandrinul*, Editura Doxologia, Iași, 2016
- Maciej Bielawski, *Păr. Dumitru Stăniloae – o viziune filocalică despre lume*, Ed. Deisis, Sibiu, 1998
- Schimarhimandrit Gabriel Bunge, *Rugăciunea în Duh și Adevăr: filozofia și teologia capitolelor Despre rugăciune ale avvei Evagrie Ponticul*, Editura Deisis, Sibiu, 2015
- Ierom. Gabriel Bunge, *Gastrimargia sau nebunia pânteceului: știința și învățătura Părinților pustiei despre mâncat și postit plecând de la scrierile avvei Evagrie Ponticul*, Editura Deisis, Sibiu, 2014
- Ieromonah Gabriel Bunge, *Akedia. Plictiseala și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau sufletul în luptă cu demonul amiezii*, Editura Deisis, Sibiu, 2007
- Schimarhimandrit Gabriel Bunge, *Mânia și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau Vinul dracilor și pâinea îngerilor*, Editura Deisis, Sibiu, 2002
- Pr. John Chryssavgis, *Sfântul Ioan Scărarul: de la Pustia egipteană la Muntele Sinaiului*, Editura Sophia, București, 2005
- Pr. John Chryssavgis, *Dragoste, sexualitate și Taina Cununii*, Editura Egumenița, 2017.
- Iero. Agapie Corbu, *Avva Iosif Hazzaya, văzătorul de Dumnezeu*, Ed. Sf. Nectarie, Arad, 2019
- Evagrie Ponticul, *În luptă cu gândurile. Despre cele opt gânduri ale răutății și Replici împotriva lor*, Editura Deisis, Sibiu, 2006.
- Avva Evagrie Ponticul, *Monahul sau Făptuitorul (Praktikos): o sută de capitole despre viața duhovnicească*, trad. de Diac. Ioan I. Ică jr, Editura Deisis, Sibiu, 2016
- Filocalia*, vol. I-XII
- Filocalia*, vol. I-XII
- David C. Ford, *Bărbatul și femeia în viziunea Sf. Ioan Gură de Aur*, Editura Sophia, 2004.
- Jurgen Henkel, *Îndumnezeire și etică a iubirii în opera Părintelui Dumitru Stăniloae*, Editura Deisis, Sibiu, 2006.
- Jean Claude Larchet, *Terapeutică bolilor spirituale*, Editura Sophia, București, 2001.
- Pr. John Meyendorff, *Căsătoria: perspectiva ortodoxă*, Editura Renașterea, 2012.
- Panayotis Nellas, *Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*, Editura Deisis, Sibiu, 2002

- Norman Russell, *Învățătura despre îndumnezeire în tradiția patristică greacă*, Editura Doxologia, Iași, 2015
- Păr. D. Stăniloae, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, EIBMBOR, București, 2002
- Pr. Ioan C. Teșu, *Omul – taină teologică: studii de spiritualitate filocalică*, Editura Christiana, București, 2002
- Lars Thunberg, *Antropologia teologică a Sfântului Maxim Mărturisitorul: microcosmos și mediator*, Editura Sophia, 2005
- Mit. Hierotheos Vlachos, *Psihoterapia ortodoxă: știința Sfinților Părinți*, Editura, Învierea, Timișoara
- Pr. Valentin Vesa, *Cunoașterea lui Dumnezeu la Sfântul Isaac Sirul*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2013

Istoria Bisericii Ortodoxe Române

Tematică

1. Începuturile vieții creștine pe teritoriul țării noastre (Mărturii lingvistice și arheologice).
2. Întemeierea Mitropoliilor Țării Românești și Moldovei. Biserica Ortodoxă din Transilvania în secolele XIV-XV;
3. Dezbinarea Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania în 1698-1701;
4. Biserica Ortodoxă Română. 1859-1948 (reformele lui Cuza; recunoașterea autocefaliei; înființarea Patriarhiei; patriarhii Miron și Nicodim);
5. Biserica Ortodoxă Română între anii 1948-1989 (Patriarhii Justinian, Iustin și Teoctist)

Bibliografie

1. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Ediția a V-a, Editura Sophia, București, 2000.
2. IDEM, *Dicționarul teologilor români*, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996.
3. Paul Bruszanowski, *Reforma constituțională din Biserica Ortodoxă a Transilvaniei între 1850-1925*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007.

Tematica pentru examenul de capacitate preoțească
Istoria Bisericească Universală, sesiunea aprilie 2020

1. Edictul de la Milano (313): elaborare, conținut și consecințe
2. Statutul Bisericii și al clerului fixat prin legislația lui Constantin cel Mare
3. Erezia ariană și Simbolul de credință formulat la Sinodul I Ecumenic de la Niceea (325)
4. Pnevmatomahismul și Simbolul de credință Niceo-Constantinopolitan formulat la Sinodul al II-lea Ecumenic de la Constantinopol (381).
5. Monofizismul și Mărturisirea de credință formulată la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (451).
6. Monotelismul și Mărturisirea de credință a Sinodului al VI-lea Ecumenic de la Constantinopol (680-681)
7. Teologia Sinodului iconoclast de la Hieria (754) și definiția dogmatică a Sinodului al VII-lea Ecumenic de la Niceea (787).
8. Cauzele religioase ale Marii Schisme de la 1054.
9. Punctele florentine formulate la Sinodul unionist de la Ferrara-Florența (1438-1439)

Bibliografie minimală

- CHIFĂR, Pr. Nicolae, *Istoria creștinismului*, vol. I-IV, Ed. Trinitas, Iași, 1999-2005.
- Idem, *Istoria creștinismului*, vol. I-II, Ed. Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007-2008.
- IONIȚĂ, Pr. Prof. dr. Viorel, *Istoria Bisericească Universală*, vol. I, Ed. Basilica, București, 2019.
- MUNTEAN, Pr. prof. dr. Vasile, *Istoria creștină generală*, vol. I-II, Ed. IBMBOR, București, 2008.
- RĂMUREANU, Pr. Prof. Dr. Ioan; ȘESAN, Pr. Prof. Dr. Milan; BODOGAE, Pr., Prof. Dr. Teodor, *Istoria Bisericească Universală*, vol. I-II, Ed. IBMBOR, București 1987-1993.

EXAMEN CAPACITATE - NOUL TESTAMENT

1. Teologia Evangheliei după Matei
2. Teologia Evangheliei după Marcu
3. Teologia Evangheliei după Luca
4. Teologia Evangheliei după Ioan și a Epistolelor Sobornicești ioaneice.
5. Faptele Apostolilor: Întemeierea Bisericii creștine (FA 1-2). Viața comunitară a primilor creștini (FA 3-6). Cuvântarea din Milet (FA 20)
6. Romani: Universalitatea stării de păcat, îndreptarea prin credință și roadele îndreptării după (1-8) Situația poporului ales în iconomia mântuirii (9-11) Partea parenetică a Epistolei (12-15)
7. 1 Corinteni: Dezbinările din Corint și soluții date de Apostol (1-6). Probleme de morală familială (7) Adunările liturgice și folosirea harismelor (8-14). Eshatologia (15)
8. 2 Corinteni: Apologia personală (1-7), colecta (8-9). Apologia polemică (10-13).
9. Galateni: Lege și libertate creștină (1-6)
10. Efeseni: Eclesiologia Epistolei.
11. Filipeni: Hristologia Epistolei. Epectaza, o particularitate a teologiei Epistolei
12. Coloseni : Hristologia Epistolei.
13. 1-2 Tesaloniceni : Eshatologia
14. 1 Timotei: Treptele preoției sacramentale. Biserică și societate
15. 2 Timotei: Dascăl și Ucenicie. Eshatologia Epistolei Filimon: Sclavie și libertate
16. Tit: Misiune și pastorație
17. Filimon: Sclavie și libertate
18. Epistola către Evrei: Arhieria lui Iisus Hristos. Credința
19. Iacov: Credința și faptele bune
20. 1 Petru: Suferința Bisericii. Nașterea din nou
21. 2 Petru și Iuda: Îndumnezeirea după 2 Petru. Eshatologia Epistolelor
22. Apocalipsa. Epistolele către cele 7 Biserici (1 – 3). Biserica. Hristologia. Teologia istoriei

Bibliografie

Biblia sau Sfânta Scriptură, tipărită cu aprobarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

Evanghelia după Matei

Sfântul IOAN GURĂ DE AUR, *Omilii la Matei*, Editura I.B.M. al B.O.R., București, 1994

MIHOC, Ioan, *Aspecte ale uceniciei în Evanghelia de la Matei*; în vol. *Simpozionul Internațional „Slujire și educație*, Presa Universitară Clujeană, Ed. Episcopiei Caransebeșului, 2016, p. 98-113.

MIHOC, Ioan, „Învierea Domnului după Evanghelia de la Matei”, în *Revista Teologică*, nr. 2, 2004

Evanghelia după Marcu

KARAVIDOPOULOS, Ioannis, *Evanghelia după Marcu*, Editura Bizantină, București, 2005

TOFANĂ, pr. Stelian, „Mesianitatea lui Iisus și secretul mesianic, coordonată teologică a Evangheliei după Marcu”, *Revista Teologică* (2000), nr. 2, p. 33.

Evanghelia după Luca

ZIGABEN, Eftimie, *Tâlcuire la Evanghelia după Luca*, Editura Σοφία, București, 2006

MOLDOVAN, Alexandru, *Evanghelia copilăriei lui Iisus (Luca 1-2). Exegeză și teologie*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2011

MIHOC, Ioan, „Rolul pedagogic al suferinței în Luca-Fapte”, în volumul: *Suferință și terapie - perspective teologice*, Editura Reîntregirea și Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Alba Iulia-Deva, 2013, pp. 115-138,

MIHOC, Ioan, „Ospățul Împărăției: Euharistia în Evanghelia după Luca”, în volumul *Taină și Mărturisire*, Ed. Presa Universitară Clujeană/ Editura Episcopiei Caransebeșului, Cluj-Napoca, Caransebeș, 2014, p. 131-152

MURG, pr. prof. dr. Adrian, *Soteriologia scrierilor lucanice*, Ed. Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2011.

Evanghelia după Ioan

Sfântul CHIRIL al Alexandriei, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan, Scrieri, partea a patra*, Editura I.B.M. al B.O.R., București, 2000

MIHOC, Ioan, „Ioan 14-16 în tratatul *Despre Sfântul Duh* al Sf. Vasile cel Mare”, în vol. *Simpozionul internațional Rugăciune și Teologie*, Ed. Diecezană, Caransebeș, 2009, p. 72-85

MIHOC, Vasile, *Sfânta Evanghelie de la Ioan, introducere și comentariu*, Vol. I, Editura Teofania, Sibiu, 2003

Faptele Apostolilor

Sfântul TEOFILACT AL BULGARIEI, *Tâlcuire la Faptele Apostolilor*, Ed. Sofia / Cartea Ortodoxă, București / Alexandria, 2007

MIHOC, Ioan, „Cuvântarea Sf. Apostol Pavel din Milet (Fapte 20,18-35) despre responsabilitatea pastoral-misionară a slujitorilor Bisericii”, în vol. Daniel Lemeni (coord.), *Duhovnicie și duhovnici în Ortodoxia românească*, Ed. Astra Museum, 2018, pp. 177-188.

PREDA, Constantin, *Credința și viața Bisericii Primare. O analiză a Faptelor Apostolilor*, Ed. I.B.M. al B.O.R., București, 2002

Epistolele pauline

Fericitul TEODORET al Cirului, *Tâlcuire la Epistolele Sf. Apostol Pavel*, trad. I. Cărare și M. Ștefan, Ed. Doxologia, Iași, 2015

MARCU, T. Grigorie, „Un document inspirat de mărinimie creștinească (Epistola către Filimon)”, în M.A. II (1957), nr. 5-8, pp. 412-428.

MIHOC, Ioan, „Paradigme ale misiunii în Epistolele Pastorale”, în vol. cu lucrările Simpozionului internațional *Credință și Mărturisire*, Editura Episcopiei Caransebeșului, 2010, p. 107-130

MIHOC, Ioan, „Taina Cununii în înțelegerea Epistolei către Efeseni”, în volumul Simpozionului Internațional *Taină și Mărturisire*, Ed. Episcopiei Caransebeșului, 2011

MIHOC, Ioan, „Crucea și semnificațiile ei în teologia paulină”, în vol. *Taină, credință și mărturisire*, Editura Art Press, Timișoara; Editura Episcopiei Caransebeșului, 2014

MIHOC, Ioan, *Sf. Apostol Pavel și filipenii: modelul unei experiențe pastoral-misionare*, în *Postmodernism, a Challenge to Contemporary Christianity*, Ed. Episcopiei Devei și Hunedoarei; Felicitas Publishing House, Stockholm, 2015, pp. 183-198

MIHOC, Ioan, „Ca niște luminători în lume. Norme de conduită comunitar-bisericească în Filipeni 1,27-2,18”, vol. *Misiune și propovăduire*, Presa Universitară Clujeană; Editura Episcopiei Caransebeșului, 2015, pp. 131-152.

MIHOC, Ioan, „Evrei 13 – o relectură a întregii Epistole? Considerații literare și teologice”, *Revista Teologică*, nr.1, 2012, Sibiu

MIHOC, pr. dr. Vasile, „Unitatea creștinilor întru Hristos și Biserica potrivit Epistolei către Efeseni”, în *Mitropolia Ardealului XXI* (1976), nr. 1-3, pp. 104-113

MIHOC, pr. dr. Vasile, „Ecleziologia Noului Testament”, în *Studii Teologice XXIX* (1977), nr. 3-4, pp. 233-248

MIHOC, pr. asist. dr. Vasile, *Epistola Sfântului Pavel către Galateni — introducere, traducere și comentariu*, Ed. IBMBOR, București, 1983, 278 p.

MORARU, drd. Eugen, „Adam cel vechi și Adam cel Nou — Iisus Hristos în epistolele pauline”, în *M.A. XXIX* (1984), nr. 3-4, pp. 175-185

NICOLAESCU, diac. prof. N. I., „Actualitatea Epistolei I-a către Corinteni (I)”, în *S.T. III* (1951), nr. 1-2, pp. 61-99; și (II), nr. 3-4, pp. 167-213.

NICOLAESCU, prof. diac. Nicolae, „Ideile dogmatice și misionare ale epistolei către Coloseni”, în *M.O. V* (1954), nr. 4-6, pp. 152-161.

TODORAN, Simion, „Pneumatologia paulină”, în *Anales Universitatis Apulensis, Series Theologica*, Alba Iulia (2004), nr. 4, pp. 1-14

TOFANĂ, Stelian, *Iisus Hristos, Arhiereu veșnic, după Epistola către Evrei*, Cluj-Napoca, 2000

Epistolele Sobornicești

Sf. TEOFILACT al Bulgariei, *Tâlcuire cu de-amănuntul la Epistolele Sobornicești*, trad. monahii Gherontie și Grigorie Dascălul, ed. îngrijită de Ș. Voronca, Ed. Doxologia, Iași, 2015

MIHOC, Ioan, *Studii asupra Epistolei Sf. Iacov*, Ed. Agnos, Sibiu, 2019

POPOVICI, Arhim. Justin, *Epistolele Sfântului Ioan Teologul*, București, Editura Bizantină, 1998.

NICOLAESCU, Nicolae I., sub pseudonimul N. TANISLAV, „Actualitatea Epistolei I-a a Sf. Ioan”, *Studii Teologice*, V (1953), nr. 3-4, 225-246;

Apocalipsa

MIHOC, Daniel, *Apocalipsa Sfântului Ioan. Introducere, traducere și comentariu*. Vol. I, Astra Museum, Sibiu, 2015.

CATEHEZE

1. Ce este mântuirea potrivit învățaturii creștine?
2. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, izvoare ale revelației divine
3. Persoana Mântuitorului – întreita Lui lucrare mântuitoare
4. Harul dumnezeiesc. Sfintele Taine
5. Botezul
6. Taina Spovedaniei
7. Taina Împărtășaniei
8. Taina Cununii
9. Sfântul Maslu
10. Rugăciunea particulară
11. Biserica, lăcaș de rugăciune
12. Cinstirea Sfinților și a icoanelor
13. Semnul Sfintei Cruci
14. Posturile creștinești și înțelesurile lor

Bibliografie:

Pr. prof. dr. Sorin Cosma, *Cateheze*, vol. I și II, Editura Banatica, Caransebeș, 2001

Pr. prof. dr. Vasile Gordon, *Cateheze pastorale pe înțelesul tuturor*, Volumul I, Editura Sophia, București, 2012

Pr. prof. dr. Vasile Gordon, *Cateheze pastorale pe înțelesul tuturor*, Volumul II, Editura Sophia, București, 2016

OMILETICA

1. Predică la Botezul Domnului
2. Predică la Fiul risipitor
3. Predică la Duminica Samaritencei
4. Predică la Rusalii
5. Predică la Adormirea Maicii Domnului
6. Predică la Sf.Iosif cel Nou
7. Pareneză la botez
8. Pareneză la cununie
9. Pareneză la instalarea în parohie

Bibliografie:

Stelian Tofana, Evanghelia lui Iisus. Misiunea Cuvantului
Vasile Gordon, Mergand, invatati....
Vasile Gordon, Vademecum omiletic
Ioan Bunea, Predici la botez, cununie si inmormantare.

Pr. Marius Ioana

Tematica la Liturgică și Tipic

1. Pregătirea liturghisitorului pentru oficierea Sfintei Liturghii. "Luarea vremii". Căderea.
2. Liturgia Sfântului Vasile cel Mare. Când se oficiază? Particularități.
3. Liturgia catehumenilor. Explicarea simbolico-mistică.
4. Valoarea simbolico-mistică a Liturghiei credincioșilor.
5. Liturgia Darurilor mai înainte Sfinite. Când se oficiază. Particularități.
6. Proskomidia. Rânduială și simbolism.
7. Când Sfânta Liturghie este precedată sau urmată de rânduieli speciale?. Zile aliturgice.
8. Taina Botezului și a Mirungerii. Rânduială și simbolism.
9. Taina Spovedaniei. Rugăciunea de dezlegare.
10. Ritualul împărtășirii clericilor și a credincioșilor.
11. Taina Cununii. Rânduială și simbolism.
12. Taina Sfântului Maslu. Rânduială și simbolism.
13. Slujba Însmormântării. Parastasul. Rânduială și simbolism.
14. Aghiasma mare și aghiasma mică.

Bibliografie:

- *** Liturghierul, editura IBMBOR, 2012.
- *** Molitfelnicul, editura IBMBOR, 2013.
- *** Antologhion, Tipic bisericesc, Triod, Penticostar, Octoih
Pr. Ene Braniște, *Liturgica Specială*, Ed. Basilica, București, 2016.
- Pr. Prof. Dr. Nicolae Necula, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. I și II, Ed. Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 1996 și 2001; vol. III, Ed. IBMBOR, București, 2004; vol. IV, Ed. Cuvântul Vieții, București, 2010; vol. I, Ed. Trinitas, București, 2014.
- Pr. Prof. Dr. Petre Vintilescu, *Liturghierul explicat*, Ed. IBMBOR, București, 1998.

- 1) Recitativul ecteniei mari și Fericirile, glas VIII;
- 2) Axionul „ De tine se bucură”, glas VIII și „Pe arătătorul”;
- 3) „ Sfinte Dumnezeule”, glas V și răspunsurile ecteniei intrete pentru cei vii;
- 4) „ Pe Tine Te laudăm” și „Cuvine-se cu adevărat”;
- 5) Troparul „Iată Mirele vine”, glas VIII și Luminânda „ Cămara Ta”;
- 6) Priceasna „ Cu noi este Dumnezeu” și răspunsurile ecteniei intrete pentru cei adormiți;
- 7) Troparul Botezului Domnului și Condacul „Cu sfinții odihnește”, glas VIII;
- 8) „Câți in Hristos v-ați botezat” și Recitativul Evangheliei de la Botez;
- 9) „ Doamne strigat-am”, glas VIII și „Lumină lină”;
- 10) „ Trupul lui Hristos” și „ Cinei Tale celei de Taină”;
- 11) „Isaia dantuieste” și „ Sfinților mucenici”, glas VII;
- 12) „ Doamne arma asupra diavolului”, glas VIII și recitativul Evangheliei;
- 13) „ Cu duhurile dreptilor” glas IV și „Binecuvântările” celor adormiți;
- 14) Troparul „ Către Nascatoarea de Dumnezeu”, glas IV și Troparul „ Mănuiește Doamne poporul Tău... ”, glas I.

LEGISLAȚIE SI ADMINISTRAȚIE BISERICESCĂ

1. Preotul. Numire, revocare, atribuții statutare
2. Adunarea parohială: definiție, componență. Atribuții
3. Consiliul parohial: definiție, componență, atribuții
4. Avera bisericească. Norme privind dobândirea, administrarea și înstrăinarea ei
5. Atribuirea și încetarea dreptului de folosință a locurilor de înmormântare
6. Despre înmormântări și deshumări. Reglementarea unor situații speciale în cimitirele parohiale
7. Întocmirea proiectului de pictură al unei biserici
8. Licitarea lucrărilor de pictură și restaurare a picturii unei biserici
9. Executarea și recepționarea lucrărilor de pictură
10. Registrele (contabile și matricole) obligatorii pentru parohii și mănăstiri

BIBLIOGRAFIE:

- *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, București, 2008;
- *Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Comisiei de Pictură Bisericească a Patriarhiei Române*, București, 2013;
- *Regulamentul pentru administrarea averilor bisericești*, în vol. *Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române*, București, 1953;
- *Regulamentul pentru organizarea și funcționarea cimitirelor parohiale și mănăstirești din cuprinsul Patriarhiei Române*, în vol. *Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române – Extras -*, București, 2003
- Cosmin Panțuru, *Administrație parohială ortodoxă. Compendiu Legislativ bisericesc*, Editura Astra Museum, Sibiu / Editura Partoș, Timișoara, 2014.

